

Statsminister
Gro Harlem Brundtland

TALE UNDER REGJERINGENS MIDDAG FOR FORBUNDSKANSLER HELMUT KOHL, AKERSHUS SLOTT, 16. JULI 1992.

Herr Forbunds kansler,
Kjære Helmut Kohl og fru Kohl,
Mine damer og herrer,

Det er en stor glede for meg og den norske regjering å få ønske Dem, herr Forbunds kansler og fru Kohl, velkommen til Norge.

Ved siden av Storbritannia er det ingen av dagens store EF-land som i samme grad som Tyskland gjennom århundrene har hatt så nær kontakt med vår kultur og historie.

For som De selv gjentatte ganger har understreket: Europa stanser ikke ved København. Norden og de nordiske lands egenart og bidrag til det europeiske mangfold har ingen av dagens europeiske ledere understreket i samme grad som Dem. Jeg tenker særlig på Deres tale til Nordisk Råd i Helsingfors 5. mars i år.

Allerede for 200 år siden pekte Goethe på at "antikkens patriotisme i de fleste moderne samfunn blir en karikatur". Vår tid, sier Goethe, krever ikke adskillelse fra andre nasjoner, men et konstant samspill mellom dem.

Den militante nasjonalisme som nå fører til krig og spenning i flere deler av de tidligere kommunistlandene skal vi ta avstand fra, men bevisstheten om den nasjonale egenart, toleransen av og kunnskapen om hverandres særtrekk skal vi ta vare på og utvikle.

Dette fremhevet De selv i Helsingfors-talen. "Europa er ingen smeltedigel der alt skal bli likt", sa De. Tyskere skal forbli tyskere og nordmenn skal forbli nordmenn. Vi skal ikke eltes sammen i en grå masse.

Tusener og atter tusener av Deres landsmenn besøker vårt land hvert år. Hva søker de? Ikke masseturismen, billig vin og latmannsliv på milelange strender. Nei, de fleste søker noe annerledes, uberørt natur, en pause fra storsamfunnets trengsel.

De mange tyskere som tilbakelegger hele strekningen til Nordkapp, og det er bestemt ikke rent få, skaffer seg et inntrykk av de store avstandene i vår nordlige landsdel, den spredte bosetting og den særlige avhengighet av ressursene i havet.

Vi kan illustrere de enorme avstandene ved å si at hvis vi

bretter Europa-kartet ved Norges sydspiss Lindesnes vil Nordkapp falle sammen med Napoli i sør.

Det viktigste for oss i tiden fremover, når vi skal avgjøre om vi skal søke forhandlinger om medlemskap i EF, er at politiske ledere i Europa innser at fiskeriene i Norge har en helt spesiell nasjonal betydning, at landbruket i Norge - som mange steder fortjener navnet arktisk landbruk - ikke kan sammenlignes med sentraleuropeisk landbruk, og at vår spredte bosetting og kostbare infrastruktur er en del av vårt særpreg og den egenart som vi - og andre - setter så høyt.

Norge har tre store naboer: Russland i nord, Storbritannia i vest og Tyskland i sør. Sett fra Nord-Norge er Russland den nærmeste stormakt. Vi har en felles grense som gradvis åpnes opp for et nærmere samarbeid.

Vi er nå særlig opptatt av å utvikle et regionalt samarbeid over grensene i nord med våre naboer. Nord-Norge har under den kalde krigen vært avskåret fra naturlig samarbeid med de russiske nærområder. Her vil vi nå satse. Andre land er velkomne til å delta, også Tyskland naturligvis.

Som et eksempel nevner jeg utbedringene av russiske atomkraftverk som utgjør en alvorlig miljøfare. Her vet jeg at tysk teknologi vil kunne gi vesentlige sikkerhetsforbedringer.

Etter EFs toppmøte i Lisboa er det kommet nytt liv i debatten om desentralisering av myndighet der det er mulig, slik at beslutninger alltid blir tatt nærmest mulig dem de gjelder. For mange nordmenn som er skeptiske til økende sentralisering i Europa er dette gode nyheter.

Nærhetsprinsippet er et viktig vern for at det europeiske mangfold fortsatt kan berike vårt samarbeid. Slik skaper vi det beste grunnlag for utvikling av et levende folkestyre både på lokalt, nasjonalt og internasjonalt nivå.

Herr Forbundskansler,

Jeg har villet understreke mangfoldet i vårt eget land. Siden jeg var Deres gjest i Bonn for tre år siden er mangfoldet i Deres eget land blitt forsterket, og da tenker jeg ikke bare på at drømmen om politisk gjenforening ble virkelighet, heller ikke bare på de store økonomiske og miljømessige oppgavene i de nye delstater, men også på at grunnlaget for en hel tysk kulturnasjon er gjenopprettet med sine rike tradisjoner og sentrale plass i Europas historie.

De nye delstater er i virkeligheten gamle landsdeler og mange av dem har spilt en helt sentral rolle i vekselvirkningene mellom våre to folk og kulturer, ikke minst innen kunst og vitenskap.

Veksten i norsk kultur og næringsliv har i historisk forstand vært sterkest når båndene til Tyskland har vært de beste.

Dermed har jeg også formulert målsettingen for våre fremtidige forbindelser.

Som ansvarlige europeiske kulturnasjoner kan vi sammen være med å forme det ansvar Europa må ta på seg for å løse den nye generasjons sikkerhetsproblemer, for å fremme en bærekraftig utvikling, som jeg vet ligger Dem på hjertet. Ingen annen del av verden har slike muligheter som Europa nettopp i vår tid. Det forplikter oss alle.

La meg så til slutt få utbringe en skål for Dem, herr Forbundskansler og for fru Kohl, og for det nære og gode forhold mellom våre to land og folk.